

The background of the cover is a photograph of a city square. In the center is a bronze statue of a man in a long coat, standing on a stone pedestal. Behind the statue are several modern buildings with distinctive architectural features, including a tall red brick tower and buildings with blue and red facades. The sky is clear and blue. In the foreground, there are green trees and a blue building with outdoor seating.

RSIV

**Regionaal
Samenwerkingsverband
Integraal Veiligheid**

Eenheid Den Haag

Jaarplan 2024
Mensenhandel

27 gemeenten

Haaglanden & Hollands Midden

Zorg- en
Veiligheidshuis
Haaglanden

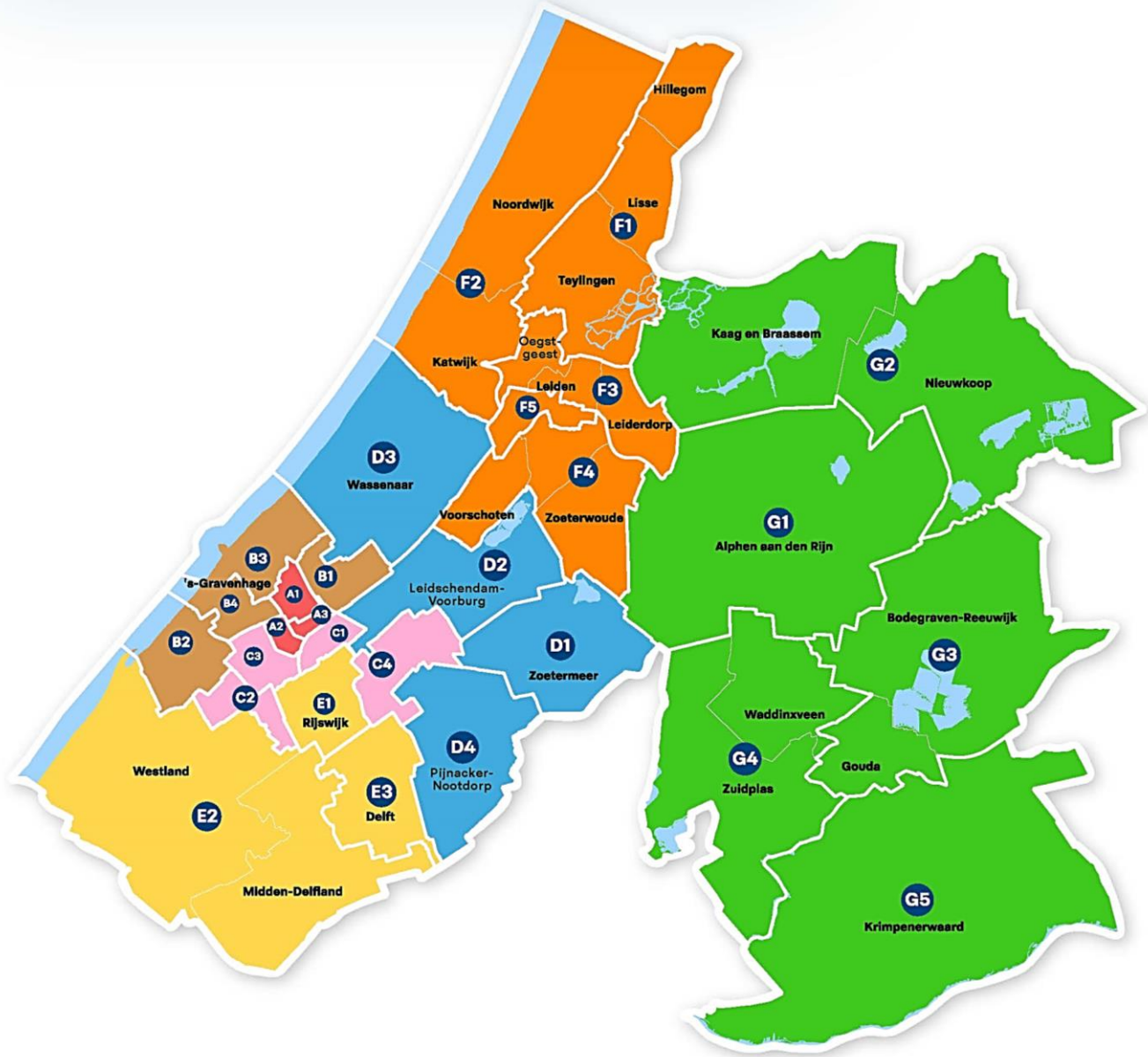
Hollands
Midden

OPENBAAR MINISTERIE

Eenheid Den-Haag

Districten

- A Den Haag-Centrum
- B Den Haag-West
- C Den Haag-Zuid
- D Zoetermeer - Leidschendam / Voorburg
- E Westland - Delft
- F Leiden - Bollenstreek
- G Alphen aan den Rijn - Gouda

Basisteams

● A1 Jan Hendrikstraat	● C4 Leidschenveen - Ypenburg	● F3 Leiden-Noord
● A2 De Heemstraat	● D1 Zoetermeer	● F4 Leiden-Zuid
● A3 Hoefkade	● D2 Leidschendam - Voorburg	● F5 Leiden Midden
● B1 Overbosch	● D3 Wassenaar	● G1 Alphen aan den Rijn
● B2 Loosduinen	● D4 Pijnacker-Nootdorp	● G2 Kaag en Braassem
● B3 Scheveningen	● E1 Rijswijk	● G3 Gouda
● B4 Segbroek	● E2 Westland	● G4 Waddinxveen / Zuidplas
● C-1 Laak	● E3 Delft	● G5 Krimpenerwaard
● C2 Beresteinlaan	● F1 Hillegom / Lisse / Teylingen	
● C3 Zuiderpark	● F2 Katwijk / Noordwijk	

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	6
1. Mensenhandel	7
2. Landelijk programma ‘Samen tegen Mensenhandel’	8
2.1 Drie strategische doelen	8
2.2 Vijf actielijnen	8
3. Mensenhandelmonitor 2024.....	10
4. Actielijnen.....	12
4.1 Actielijn 1:.....	12
<i>Creëren van brede bewustwording</i>	12
4.2 Actielijn 2:.....	13
<i>Vergroten van de meldingsbereidheid</i>	13
4.3 Actielijn 3:.....	14
<i>Investeren in en werken aan een betere vaststelling van slachtofferschap en bescherming van slachtoffers</i>	14
4.4 Actielijn 4:.....	15
<i>Verbeteren van de (bovenregionale en regionale) samenwerking</i>	15
5. Training mensenhandel.....	16
6. Hotels.....	17
6.1 No room for sextrafficking.....	17
6.2 Noordwijk.....	17

Voorwoord

We denken dat mensenhandel niet voorkomt in onze regio maar het speelt hier wél! Veel mensen hebben een ander beeld bij wat mensenhandel nu precies is en daarom is bewustwording zo belangrijk. Niet maar één keer per jaar, maar heel het jaar door. Bij professionals én burgers.

Elke gemeente is verplicht om beleid te hebben om mensenhandel tegen te gaan, een sterke regionale samenwerking is hierbij cruciaal. Het jaarplan mensenhandel 2024 is opgesteld door het RSIV met input van de aandachtfunctionarissen Mensenhandel en de zorg en veiligheidspartners in de Regio Den Haag. In dit jaarplan ligt de focus op de bredere bewustwording en het versterken van de regionale ketenaanpak. Een groot onderdeel van het jaarplan is het opstellen van een mensenhandelmonitor van onze regio. Een monitor die niet alleen inzicht geeft in aard en omvang maar ook in wat we (gezamenlijk) doen om dit ernstige delict tegen te gaan. Het geeft een compleet beeld welke we aan het eind van 2024 kunnen evalueren om zo onze doelen en ambities voor de komende jaren te kunnen vaststellen. De mensenhandelmonitor is niet een eenmalige monitor maar wordt elk jaar uitgebracht door het RSIV in samenwerking met de betrokken partners.

Om tot goede cijfers te komen en een eenduidige meldroute te hebben binnen onze regio, wordt in 2024 ook het meldpunt mensenhandel voor de regio Den Haag geïnstalleerd. Een meldpunt waar alle zorg en veiligheidsprofessionals uit de regio een melding kunnen doen (anoniem) als er sprake is van mensenhandel en indien nodig informatie en advies kunnen ontvangen.

Robbert- Jan van Duijn,
Burgemeester Nieuwkoop, Portefeuillehouder Mensenhandel Eenheid Den Haag

Inleiding

In 2018 is in het Interbestuurlijk programma besloten dat elke gemeente in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben. In het landelijke programma Samen tegen Mensenhandel is de gemeentelijke rol uitgewerkt. De inhoud hiervan is opgenomen in de regionale uitvoeringsagenda ondermijning 2021 van de Eenheid Den Haag.

Afgesproken is dat iedere gemeente:

- In 2022 een duidelijk beleid heeft om mensenhandel tegen te gaan
- Werkt aan passende regionale opvang, ondersteuning en nazorg voor slachtoffers en bijdraagt aan een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatie
- Werkt aan actieve signalering van mensenhandel
- Een aandachtfunctionaris heeft die 1) optreedt als contactpersoon binnen de gemeente (o.a. voor signalen mensenhandel), 2) bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om op te treden tegen mensenhandel en 3) bekend is met de instanties waar slachtoffers van mensenhandel terecht kunnen.

In het RBO van juni 2021 is besloten dat er een regionale ketenregisseur mensenhandel wordt aangesteld. De ketenregisseur heeft als taken de ondersteuning van de gemeente bij de uitvoering van bovengenoemde afspraken. Daarnaast is het verbinden van lokale, regionale en landelijke partijen net zo belangrijk en wordt er gezorgd dat nieuwe initiatieven hun weg vinden in de regio. De ketenregisseur heeft samen met gemeenten, zorg- en veiligheidspartners de regionale handreiking mensenhandel opgesteld aan de hand van Het Kompas van de VNG. In de handreiking worden handvaten aangeboden die gemeenten kunnen gebruiken om invulling te geven aan de bovengenoemde afspraken. Daarnaast is er een beleidsmodel ontwikkeld om de aanbevelingen uit de handreiking om te zetten in gemeentelijk beleid. De handreiking en beleidstemplate zijn te vinden op de beveiligde omgeving van de [website van de veiligheidscoalitie Den Haag](#).

Het jaarplan mensenhandel is tot stand gekomen in samenwerking met de 27 gemeenten en zorg- en veiligheidspartners. Om mee te bewegen met de landelijke tendensen of om te anticiperen op regionale en lokale knelpunten moet er ook ruimte zijn om het jaarplan aan te passen of bij te stellen. Voor de eenheid Den Haag is dit voor het eerst dat er wordt gewerkt met een regionaal actieplan. We zullen de voortgang van het actieplan dan ook goed bewaken en bijstellen waar nodig. Het jaarplan volgt hierin ook de landelijke ambitie die volgens het landelijk programma 'Samen tegen Mensenhandel' is opgesteld. In hoofdstuk 2 is een korte samenvatting te lezen van het programma met daarbij de ambities, de strategische doelen en de vijf actielijnen. Op het moment van schrijven is het programma 'Samen tegen Mensenhandel' nog niet definitief vastgesteld n.a.v. Kamervragen en ingediende moties. Gezien de ernst van de problematiek is er wel besloten dat er doorgang vindt op een aantal thema's zoals de opvangproblematiek omdat dit niet kan wachten tot het programma vast is gesteld. Naar verwachting blijven de vijf actielijnen en zullen de aangenomen moties als aanvulling in het programma worden opgenomen. Verwachting is dat de herziende versie in mei wordt aangeboden aan de Tweede kamer.

1. Mensenhandel

Mensenhandel is vastgelegd in het complexe en langste artikel uit het Wetboek van Strafrecht: artikel 273f Sr. Het fenomeen manifesteert zichzelf in verschillende vormen van uitbuiting door middel van dwang en het doel van uitbuiting. Dwang is echter bij minderjarige slachtoffers van mensenhandel niet nodig, maar het moet wel duidelijk zijn dat er een gezagsverhouding is. Er zijn vier vormen van uitbuiting te onderscheiden wanneer we het hebben over mensenhandel: seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en gedwongen orgaanhandel.

De meest in de cijfers terugkomende vorm van mensenhandel is seksuele uitbuiting. Hierbij wordt het slachtoffer gedwongen in de seksindustrie te werken. Dit kan door middel van gedwongen prostitutie maar ook door het verlenen van andere seksuele diensten zoals webcamseks. Seksuele uitbuiting kan iedereen overkomen; mannen, vrouwen, transgenders, kinderen etc. In Nederland zien we dat het merendeel van de geregistreerde slachtoffers Nederlandse vrouwen of meisjes zijn.

Criminele uitbuiting vindt plaats wanneer iemand gedwongen wordt om criminele feiten te plegen of om te bedelen. Denk hierbij aan drugshandel, het misbruik van iemands bankrekening, het gebruik van iemands woning voor drugsproductie, winkeldiefstal of andere vormen van criminaliteit. Criminele uitbuiting wordt vaak niet gesignaleerd omdat het slachtoffer in de veronderstelling kan zijn dat hij/zij strafrechtelijk vervolgbaar is.

Arbeidsuitbuiting is het werven, vervoeren, overbrengen of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang met als doel deze persoon uit te buiten. Het gaat dan om zulke erbarmelijke omstandigheden dat we kunnen spreken van mensonterende situaties en mensenhandel. Dwang, geweld, dreiging, afpersing, fraude en misleiding spelen vaak een rol. Deze vorm van uitbuiting zien we overal maar wordt voornamelijk gesignaleerd onder (arbeids)migranten bij huishoudelijk personeel, in de beauty branche, de bouw, land- en tuinbouw de automotive branch en de horeca.

Orgaanhandel is de laatste vorm van mensenhandel. Hierin wordt iemand gedwongen zijn of haar organen af te staan of ter beschikking te stellen (denk bij dat laatste aan bijvoorbeeld gedwongen draagmoederschap). Deze vorm van mensenhandel komt zo goed als niet in de landelijke cijfers terug. Momenteel is de Landelijke politie Eenheid hier vooral druk mee en is er nog geen rol voor de gemeente. We hebben er daarom voor gekozen deze vorm niet mee te nemen in deze sluitende aanpak maar het is wel zaak hier alert op te blijven.

2. Landelijk programma ‘Samen tegen Mensenhandel’

Het landelijke programma Samen tegen Mensenhandel is in 2018 gestart en is in 2023 herijkt in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid in samenwerking met de diverse ketenpartners in het zorg en veiligheidsdomein. Het programma heeft één collectieve ambitie, namelijk:

Gezamenlijk willen we het aantal slachtoffers van mensenhandel in Nederland naar beneden brengen. Dit willen we bereiken door de samenwerking in de aanpak tegen mensenhandel te verbeteren en verder te professionaliseren. Alleen samen kunnen we mensenhandel een halt toe brengen.

2.1 Drie strategische doelen

De gezamenlijke ambitie wordt uitgedragen in drie strategische doelen, die we sinds 2018 hanteren:

1. We willen zo veel mogelijk voorkomen dat mensen slachtoffer worden van mensenhandel.
2. We willen dat (mogelijke) slachtoffers snel en adequaat gesignaleerd worden, uit de situatie gehaald worden en de benodigde zorg en ondersteuning ontvangen.
3. We willen daders op allerlei manieren frustreren en aanpakken, zowel strafrechtelijk en bestuursrechtelijk als via het opwerpen van barrières. Tegelijkertijd zetten we in op het voorkomen van herhaald daderschap.

2.2 Vijf actielijnen

Onze inzet komt samen in vijf actielijnen die zijn opgesteld voor het komend jaar:

1. *Creëren van brede bewustwording*

Meer mensen moeten bewust worden gemaakt van wat mensenhandel is, zodat mensenhandel eerder wordt gesignaleerd en kan worden voorkomen. Om de bewustwording van professionals, (potentiële) slachtoffers en burgers te vergroten zal een gerichte communicatiestrategie worden opgezet met aandacht voor de rol van social media en met als doel specifieke groepen te bereiken die in aanraking kunnen komen met mensenhandel.

2. *Vergroten van de meldingsbereidheid*

Als mensenhandel wordt gezien, is het van belang dat mensen weten wat ze kunnen doen. Aan wie moet een signaal worden doorgegeven? Waar kan hulp worden gevonden? Waar kan aangifte worden gedaan? Het is nodig dat de toegang tot informatie op orde is en de informatie over mensenhandel op een centraal punt beschikbaar is. Het moet voor slachtoffers duidelijk zijn waar zij terecht kunnen als zij hulp nodig hebben, burgers moeten makkelijk kunnen overzien waar zij signalen kunnen doorgeven en professionals moeten informatie kunnen vinden die hen verder helpt.

3. Investeren in en werken aan een betere vaststelling van slachtofferschap en bescherming van slachtoffers

Van zorg en opvang tot opsporing en vervolging: de aanpak van mensenhandel moet voor het (potentiële) slachtoffer van mensenhandel werken. Elke regio beschikt over een overzicht waar opvang en hulp is voor slachtoffers van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Met dit beeld is het voor zorgcoördinatoren en opsporingsinstanties duidelijk waar slachtoffers kunnen worden geplaatst. Onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn om een passend aanbod van opvang en/of hulpverlening voor slachtoffers van mensenhandel te creëren, zodat voor elk slachtoffer de juiste opvang beschikbaar is.

4. Verbeteren van de (bovenregionale en regionale) samenwerking

Voor een succesvolle aanpak van mensenhandel voor zowel daders als slachtoffers is effectieve samenwerking nodig, zowel lokaal, regionaal als nationaal. Door een meer uniforme wijze van samenwerken kan makkelijker over regio's heen worden samengewerkt en verbanden worden gelegd om georganiseerde netwerken aan te pakken. De samenwerkingsstructuur is geborgd door structurele inbedding bij de betrokken organisaties en het is duidelijk welke organisaties waar verantwoordelijk voor zijn ('wie doet wat').

5. Verbetering van de informatiedeling en gegevensverwerking

Kenmerkend voor de aanpak van mensenhandel is dat instanties uit meerdere domeinen betrokken zijn en dat samenwerking tussen die instanties noodzakelijk is om de problematiek te verminderen. Daar waar meerdere instanties uit verschillende domeinen moeten samenwerken komt de vraag steeds op of (persoons-)gegevens mogen worden uitgewisseld in het kader van die samenwerking. Een goede inrichting van de gegevensverwerking zorgt ervoor dat de gegevens- en informatiedeling bijdraagt aan de oplossing van de problematiek en dat deze rechtmatig en zorgvuldig wordt uitgevoerd. Die inrichting is een gezamenlijk proces.

3. Mensenhandelmonitor 2024

Binnen regio Den Haag is de vraag naar een mensenhandelmonitor groot. Met de komst van een leerwerkstudent Integrale Veiligheidskunde (januari 2024), zal het RSIV in samenspraak met ketenpartners de mensenhandelmonitor 2024 ontwikkelen. Deze monitor wordt gecreëerd om inzicht te geven in de aard en omvang van mensenhandel binnen regio Den Haag. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het Dashboard Ondernijning op de [website van de veiligheidscoalitie Den Haag](#) waar reeds data over het fenomeen mensenhandel te vinden is. Daarnaast is de monitor ook bedoeld als format voor de komende jaren en vindt er jaarlijks een moment plaats om de monitor te evalueren en te actualiseren. Hoe hier vorm aan zal worden gegeven wordt, in samenwerking met de ketenpartners, nader bepaald. We richten ons voornamelijk op drie van de vijf opgestelde actielijnen en streven ernaar deze te bereiken, met behulp van de monitor. Naast de actielijnen, zullen er andere punten in verwerkt worden die het RSIV en de ketenpartners als belangrijk beschouwen.

De monitor geeft antwoord op vragen zoals:

- Welke regionale ketenpartners zijn betrokken bij het thema en hoe versterk je de samenwerking?
- Op welke manier wordt bewustwording vergroot en hoe zorgen we ervoor dat deze iedereen bereikt?
- Wat zeggen de cijfers over de aard en omvang van mensenhandel in Eenheid Den Haag en hoe zorgen we ervoor dat signalen steeds meer worden herkend en gemeld?

Door middel van een meldroutekaart wordt aangegeven welke procedure gevolgd moet worden bij vermoedens van mensenhandel. Een stakeholderanalyse brengt het speelveld in kaart van belanghebbenden rond het thema en geeft een beschrijving van de invloeden die deze betrokken ketenpartners hebben. Dit zijn enkele voorbeelden van de informatie die de monitor zal bieden. Niet alleen is het creëren van inzicht het doel, maar ook het vergroten van de samenwerking tussen de regionale ketenpartners als bijdrage aan een effectieve aanpak op mensenhandel in regio Den Haag.

Vanaf februari tot en met april zal er worden onderzocht wat er al aan kennis en informatie ligt. Hierbij staat literatuuronderzoek en documentanalyse centraal, maar ook gesprekken die met diverse ketenpartners worden gevoerd zijn cruciaal om de knelpunten in kaart te brengen. Daarvanuit zal de probleembeschrijving worden geformuleerd zodat er duidelijkheid kan worden geschept over wat er nodig is en hoe dit aangepakt moet worden. In deze periode wordt er tevens een werkgroep opgericht met een aantal ketenpartners. De bedoeling is om maandelijks bij elkaar te komen en om onder andere in gesprek te gaan over het ontwerpen van het format, de voortgang van de monitor en wat er nog meer nodig is. Ook wordt er nagegaan welke gegevens er in de monitor verwerkt kunnen worden en wat erin kan qua gegevensdeling met informatie vanuit de politie en het OM.

Vanaf mei wordt er tijd genomen om fieldresearch te verrichten zodat in kaart kan worden gebracht wat er zich in de praktijk afspeelt. In deze periode wordt er nauw samengewerkt met ketenpartners door interviews te houden met hen, om er op deze manier achter te komen waar iedereen behoefte aan heeft. Vanaf augustus tot en met oktober zal met de opgedane kennis de mensenhandelmonitor 2024 daadwerkelijk worden ontwikkeld, gecontroleerd en bijgesteld met als doel deze uiteindelijk toe te passen in regio Den Haag.

Naar verwachting wordt de monitor in Q4 gepubliceerd en zal deze jaarlijks worden ingezet en geëvalueerd. Ons doel is om samen met alle partners mensenhandel in de regio te bestrijden. Maar ook draagt de monitor bij aan het signaleren van kansen en knelpunten in de regio en na evaluatie wordt alle input gebruikt voor het maken van een beleidsplan en het jaarplan 2025-2027.

4. Actielijnen

Het RSIV richt zich het komende jaar op de eerdergenoemde actielijnen. De tabel is een weergave van de acties waar we ons de komende tijd op focussen, maar ook de inhoud die in de monitor komt. Daarnaast is te zien in welke periode er wordt gewerkt aan deze actiepunten en waar deze informatie te vinden zal zijn. Echter, deze tabellen zijn nog niet definitief omdat er nog verschillende onderzoeken plaats zullen vinden. Resultaten van deze onderzoeken kunnen als gevolg hebben dat er veranderingen kunnen zijn omtrent de monitor en de planning.

4.1 Actielijn 1:

Creëren van brede bewustwording

In regio Den Haag wordt er vanuit diverse invalshoeken ingezet op het creëren van bewustwording met betrekking tot mensenhandel. Dit wordt gedaan door trainingen en bijeenkomsten te organiseren om professionals, maar uiteindelijk ook de rest van de samenleving te bereiken. Informatie over trainingen en bijeenkomsten die eerder hebben plaatsgevonden wordt gepubliceerd in de monitor. Op deze manier kunnen we met elkaar deze activiteiten evalueren en verbeteren, met de nadruk op het creëren van een veel bredere bewustwording.

	Acties/inhoud	Planning	Waar/ wie
1.	Trainingen en bijeenkomsten in kaart brengen, evalueren en delen.	Doorlopend	De mensenhandel monitor 2024
2.	Menukaart creëren van de bestaande bewustwordingsactiviteiten/producten	Q2-Q3	De mensenhandel monitor 2024
3.	Verwijzingen naar de juiste organisaties en eventuele aanmeldmogelijkheid	Q3	De mensenhandel monitor 2024
4.	Zicht op nieuwe ketenpartners zodat zij de juiste trainingen krijgen	Q4	De mensenhandel monitor 2024
5.	Organiseren themabijeenkomst: problematiek hotels en vakantieparken Noordwijk/Oegstgeest/Katwijk	Q1	RSIV
6.	Organiseren themabijeenkomst: problematiek hotels en vakantieparken district G	Q3	RSIV
7.	Verkennen: Regionale Week tegen mensenhandel Eenheid Den Haag	Q2	RSIV
8.	Aansluiting bij lopende (fenomeen)onderzoeken over delict mensenhandel;	Q3-Q4	RIEC (onderzoek naar criminele uitbuiting)/RSIV

Er wordt een menukaart gecreëerd waar de trainingen en voorlichting in opgenomen zijn, zodat er duidelijk zicht is op wat de regio biedt. We streven er naar dat er steeds nieuwe informatie en kennis wordt gedeeld die tevens ingaat op de ontwikkelingen en trends, maar ook dieper gaat dan de betekenis van mensenhandel. Daarnaast proberen we zicht te hebben op alle nieuwe ketenpartners binnen de regio, zodat óók zij op het juiste moment gepaste trainingen krijgen.

4.2 Actielijn 2:

Vergroten van de meldingsbereidheid

Niet iedereen is bekend met de procedure die gehanteerd moet worden als er vermoeden is van mensenhandel. Daarnaast is er binnen de teams die zich bezighouden met het thema, vaak sprake van de komst van nieuwe collega's of verschuivingen in functies. Iedereen dient op de hoogte te zijn van de meldingsprocedure, maar deze is vaak lastig te vinden. Daarom is de meest actuele meldroutekaart en de signalenkaart verwerkt in de monitor, zodat alle professionals hier sneller toegang tot hebben en deze kunnen delen binnen hun eigen organisatie. De signalenkaart is ontwikkeld door RIEC Den Haag. Deze is te vinden op de website van [Veiligheidscoalitie Den Haag](#). In de monitor wordt antwoord gegeven op vragen als:

- Aan wie moet een signaal worden doorgegeven?
- Waar kan hulp worden gevonden?
- Waar kan aangifte worden gedaan?

Hierdoor vergroten we met elkaar de meldingsbereidheid, doordat er bekendheid is met de procedure en we deze weten te vinden. De meldroute kan tussentijds aangepast worden met de installatie van het meldpunt. We streven ernaar een cultuur te creëren waarin we binnen de regio actief betrokken zijn bij het identificeren, signaleren en melden van mensenhandel.

Ook zullen we een werkgroep starten om de mogelijkheden van een centraal meldpunt te installeren te onderzoeken. Hierbij nemen we als uitgangspunt het eindrapport Meldpunt Mensenhandel welke is uitgevoerd door Regioplan in september 2022.

	Acties/inhoud	Planning	Waar/wie
1.	Centraal meldpunt inrichten	Q2-Q3	RSIV/SHOP/werkgroep
2.	Meldingsprocedure voor zowel professionals als slachtoffers in kaart brengen	Q3	De mensenhandelmonitor 2024
3.	Meldroutekaart + toelichting vormgeven	Q3	RIEC/De mensenhandel monitor 2024/Met input van werkgroep centraal meldpunt
4.	Signalenkaart + toelichting vormgeven	Q1	RIEC/De mensenhandel monitor 2024
5.	Zorgen dat de meldroutekaart en signalenkaart up-to-date blijven	Doorlopend	De mensenhandel monitor 2024/RIEC

4.3 Actielijn 3:

Investeren in en werken aan een betere vaststelling van slachtofferschap en bescherming van slachtoffers

In 2022 is AVIM Den Haag een onderzoek gestart naar de opvangproblematiek. Tussen juli en december 2022 zijn 442 slachtoffers gevonden. Hiervan zochten we voor 85 slachtoffers opvang. Bij 50 van deze slachtoffers lukte dit niet. Slachtoffers sliepen op straat, in een hotel of daklozenopvang. Of soms met alleen een stoel in een politiebureau om de nacht op door te komen. In enkele gevallen gaan slachtoffers terug naar de uitbuiters. Zo wordt het tekort aan opvangplekken pijnlijk zichtbaar. Bovendien is de Politie structureel opsporingscapaciteit kwijt aan het vinden van opvang. Het is onbekend hoeveel plekken er voor slachtoffers mensenhandel zijn. Naar schatting gaat het om 112 landelijk gelabelde bedden. Het ontbreekt nu aan een online real-time overzicht van de bezette en beschikbare opvangbedden. Dit maakt het plaatsen van een slachtoffer zeer arbeidsintensief en inefficiënt.

De opvangproblematiek is een landelijk probleem dat al jaren speelt. Vanuit het RSIV is de ketenregisseur aangesloten bij het Mensenhandel Field Lab. Hierbij zijn ook CoMensha, de VNG, HVO Querido (Amsterdam) en AVIM aangesloten. Het Mensenhandel Field Lab (MFL) is een probleem-georiënteerd innovatieprogramma in de strijd tegen mensenhandel. In een Field Lab krijgen professionals uit verschillende organisaties de ruimte om in een actiegerichte, leer- en experimenteromgeving een nieuwe, meer effectieve aanpakken te ontwikkelen en uit te voeren. Deze acties kunnen zich richten op de preventie, opsporing en vervolging van daders alsmede bescherming van slachtoffers.

Het Field Lab opvangproblematiek houdt zich vanaf december 2023 tot december 2024 bezig met het vinden van een structurele oplossing voor dit probleem. Naast het vinden van een structurele oplossing zijn we ook hard aan de slag gegaan om tot die tijd bedden te creëren zodat geen slachtoffer meer op straat staat.

4.4 Actielijn 4:

Verbeteren van de (bovenregionale en regionale) samenwerking

Het voornaamste doel is om de (boven)-regionale samenwerking te versterken om mensenhandel tegen te gaan. De monitor zal een stroomschema bieden van alle regionale ketenpartners die zich inzetten voor het thema mensenhandel. Hier zal een stakeholderanalyse voor worden uitgevoerd om in kaart te brengen wie alle belanghebbenden zijn. Afzonderlijk van elkaar wordt al veel gedaan tegen mensenhandel. Echter, juist met een stevige samenwerking kan mensenhandel beter aangepakt worden. We streven daarom naar het geven van duidelijkheid op wie zich in het speelveld bevindt, wat iedereen's rol is binnen de regio, op welke manier een ieder invloed uitoefent en hoe én waarvoor we elkaar kunnen bereiken. Het creëren van bekendheid tussen de regionale partners, zodat we de samenwerking versterken, is vereiste.

Daarnaast is het doel om te voorkomen dat er langs elkaar heen wordt gewerkt, wat ervoor zorgt dat veel soortgelijke acties worden genomen die beter uitpakken als de koppen bij elkaar worden gestoken.

	Acties/inhoud	Planning	Waar/wie
1.	Regionale samenwerking versterken en onderhouden	Doorlopend	Ketenpartners/De mensenhandel monitor
2.	Uitgewerkte stakeholderanalyse	Q3	De mensenhandel monitor
3.	Stroomschema regionale partners	Q3	De mensenhandel monitor
4.	Regionale acties zoals interventies in kaart brengen en de samenwerking opzoeken	Doorlopend	Ketenpartners/De mensenhandel monitor
5.	Werkgroep mensenhandelmonitor	Q2	Ketenpartners/De mensenhandelmonitor
6.	Werkgroep arbeidsuitbuiting district G Met de werkgroep arbeidsuitbuiting district G is een aparte uitvoeringsagenda opgesteld	Doorlopend	RIEC/RSIV/District G
7.	Verkennen/aansluiten van Mensenhandelmonitor bij RIEC Den Haag Dashboard Ondernijning	Q2	RIEC/RSIV

Door het jaar heen zullen overleggen plaatsvinden met diverse partners, met betrekking tot het thema mensenhandel. Tijdens deze overleggen worden ontwikkelingen besproken, maar ook de acties die genomen moeten worden, toekomstplannen enzovoort.

Als initiatief vanuit het RSIV, zal er in het begin van Q2 een werkgroep worden opgezet met als thema de mensenhandelmonitor. De groep zal bestaan uit ketenpartners vanuit verschillende invalshoeken, die zich willen inspannen om gezamenlijk te werken aan de ontwikkeling van de monitor. De verwachting is dat we maandelijks bij elkaar komen en de stand van zaken bespreken zoals: 'hoe staat het ervoor? Wat is er nodig? Wat valt er te verbeteren?' En zo zijn er nog meer onderwerpen die tijdens deze werkgroep te bespreken vallen. Wij streven ernaar kennis en best practices met elkaar te delen.

5. Training mensenhandel

Tijdens de netwerkbijeenkomst van 9 november 2023 is de wens uitgesproken om jaarlijks een training te organiseren voor aandachtfunctionarissen. Aandachtfunctionarissen die jaarlijks een verplichte training krijgen over mensenhandel, houden hun kennis actueel en kunnen beter ingrijpen bij verdachte situaties die zij tegenkomen binnen het werkveld. Daarnaast wordt er steeds ingegaan op de trends en ontwikkelingen, zodat iedereen altijd op de hoogte is van wat er hedendaags gebeurt. Het RSIV zal daarom de komende tijd onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om jaarlijks verplichte trainingen te organiseren. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de mensen die voor het eerst aandachtfunctionaris zijn en de mensen die deze functie al langere tijd hebben. Op deze manier kan iedereen een gepaste training volgen. Dit draagt tevens bij aan een effectieve aanpak van mensenhandel en de bescherming van potentiële slachtoffers. Hieronder volgen voorbeelden van trainingsonderwerpen:

- Hoe signaleer je mensenhandel?
- Hoe ga je in gesprek met een (mogelijk) slachtoffer op een manier die bij jou past?
- Hoe begeleid je (als vrijwilliger) een slachtoffer van mensenhandel? Waar houd je rekening mee?
- Welke juridische mogelijkheden en vormen van compensatie voor slachtoffers van mensenhandel zijn er?
- Hoe verzorg je zelf een bewustwordingsbijeenkomst over mensenhandel?

Tijdens het onderzoek zullen wij gesprekken voeren met diverse partners om te achterhalen hoe we een goede regionale samenwerking aan kunnen gaan om het doel te realiseren. We onderzoeken onder andere welke partijen nodig zijn, op welke manier iedereen bijdrage kan leveren en wat hiervoor nodig is. Daarnaast is het de bedoeling dat aandachtfunctionarissen hetgeen dat zij leren tijdens de training tijdens hun werkdag kunnen toepassen. Oefenen staat daarom centraal tijdens de training door casussen te delen en eventueel met acteurs deze na te bootsen voor een 'levensechte' ervaring. Na de training wordt er verwacht dat iedereen signalen van mensenhandel weet te herkennen en te melden. Ook willen we dat de professionals leren hoe zij zelf bredere bewustwording kunnen creëren binnen de eigen gemeente of district en daarom streven we ernaar hier ook aandacht aan te geven tijdens deze training.

6. Hotels

Seksuele uitbuiting vanuit hotels komt nog veel voor in de regio. Naar schatting zijn hier jaarlijks zo'n 3.000 slachtoffers van in Nederland. Omdat seksuele uitbuiting voornamelijk onder de radar plaatsvindt, maken daders veelal – onopgemerkt- gebruik van hotels en vakantieparken. Daarom laten ketenpartners vanuit verschillende invalshoeken weten dat zij zich graag willen inzetten om deze problematiek tegen te gaan.

6.1 No room for sextrafficking

In 2020 is een certificeringssysteem gelanceerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid voor hotels en vakantieparken, namelijk 'No room for sextrafficking'. Dit systeem is ontwikkeld om het volledige personeel te trainen om signalen van seksuele uitbuiting te kunnen (her)kennen. Hierdoor kan er eerder worden ingegrepen bij deze situaties, maar ook vergoot dit het bewustzijn rondom seksuele uitbuiting. Als het merendeel van de medewerkers de training hebben gevolgd ontvangt het hotel een verantwoordelijkheidscertificaat. Op de [website](#) is hier meer informatie over te vinden.

6.2 Noordwijk

Vanuit verschillende gemeenten is er een grote behoefte aan het creëren van brede bewustwording omtrent (illegale) prostitutie en seksuele uitbuiting in hotels en het tegengaan van deze problematiek. Het doel is om diverse methoden in te zetten om dit te realiseren, zoals het organiseren van bijeenkomsten en iedereen bekend te maken met de meld- en signalenkaart.

Burgemeester Verkleij-Eimers heeft als verzoek voor de gemeente Noordwijk dat er een bijeenkomst wordt georganiseerd voor eigenaren, managers en medewerkers van hotels. De bijeenkomst vindt plaats op 20 maart 2024 en wordt in samenwerking met de gemeente Noordwijk, SHOP Den Haag, het HEIT en het RSIV georganiseerd. Aangesloten gemeenten zijn HLT samen, Katwijk en Voorschoten. Doel van deze dag is het creëren van bewustwording, het informeren over de mogelijke signalen van uitbuiting en hoe te handelen bij het herkennen van deze signalen. Dit doen we op een interactieve wijze waar er naast het delen van informatie ook echt aan de slag wordt gegaan met casuïstiek.

Vanuit de regio is er meer vraag naar een dergelijke bijeenkomst en zo zullen we o.a. met district G in gesprek gaan om deze bijeenkomst te organiseren.